

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Wymagania programowe			
		Podstawowe Uczeń potrafi:	Stopień wymagań	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Stopień wymagań
Inwestycje i kredyty bankowe	Ewidencja środków pieniężnych i rozliczeń z bankami	sklasyfikować składniki inwestycji	K		
		scharakteryzować poszczególne składniki inwestycji	P	sporządzić, skontrolować i zadekretować dokumenty obrotu gotówkowego	R
		zidentyfikować wymagania formalne dowodów obrotu pieniężnego	P	sporządzić, skontrolować i zadekretować dokumenty obrotu bezgotówkowego	R
		sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów obrotu gotówkowego	P	zaewidencjonować operacje gospodarcze związane z obrotem gotówkowym i bezgotówkowym	R
		scharakteryzować formy rozliczeń bezgotówkowych	P	zastosować kursy walut obcych do wyceny środków pieniężnych w kasie	D
		rozpoznać rodzaje rachunków bankowych	K	obliczyć różnice kursowe powstałe z wyceny środków pieniężnych i kredytów bankowych wyrażonych w walutach obcych	R
		rozpoznać rodzaje kredytów bankowych	P	obliczyć i zaksięgować odsetki od lokat terminowych	D
		objaśnić inne środki pieniężne	P	obliczyć i zaksięgować odsetki wekslowe	D
	Ewidencja aktyw finansowych innych niż środki pieniężne	wymienić rodzaje papierów wartościowych	K	zaewidencjonować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie posiadanych papierów wartościowych i udzielonych pożyczek	D
Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	sklasyfikować rozrachunki według różnych kryteriów	K	obliczyć odsetki za zwłokę w zapłacie przy rozrachunkach gospodarczych	R	
	określić rodzaje rozrachunków	K	sporządzić, skontrolować i zadekretować notę odsetkową	R,D	

Rozrachunki		zidentyfikować wymagania formalne dokumentów rozrachunkowych	P	sporządzić dokumenty rozliczeniowe o charakterze informacyjnym, np. wezwanie do zapłaty	R	
		rozdzielić księgowo dokumenty rozrachunkowe	P	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie rozrachunków z dostawcami i odbiorcami	R	
		sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów rozrachunkowych	P	zastosować kursy walut obcych do wyceny rozrachunków wyrażonych w walutach obcych	D	
		dobrać księgowy dowód rozrachunkowy do treści operacji gospodarczej	P	obliczyć różnice kursowe powstałe z wyceny rozrachunków wyrażonych w walutach obcych	D	
		rozdzielić kategorie związane z wyceną rozrachunków: wartość nominalna, kwota wymaganej zapłaty, kwota wymagającej zapłaty	P	określić kryteria ustalania odpisów aktualizujących	R	
				dokonać odpisów aktualizujących wartość należności	R	
				wycenić składniki aktywów z uwzględnieniem stanów kont korygujących	D	
		Rozrachunki publiczno-prawne	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów dokumentujących rozrachunki publiczno-prawne	P	obliczyć odsetki za zwłokę w zapłacie przy zobowiązaniach budżetowych	R
			dobrać księgowy dowód dokumentujący rozrachunki publiczno-prawne do treści operacji gospodarczej	P	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie rozrachunków publiczno-prawnych	R
		Rozrachunki z pracownikami	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów dokumentujących rozrachunki z pracownikami	P	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie rozrachunków z pracownikami	R

		dobrać księgowy dowód dokumentujących rozrachunki z pracownikami do treści operacji gospodarczej	P	rozliczyć koszty podróży służbowych	D
	Pozostałe rozrachunki	formułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów dokumentujących pozostałe rozrachunki	P	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie pozostałych rozrachunków	R
		dobrać księgowy dowód dokumentujących pozostałe rozrachunki do treści operacji gospodarczej	P		
Obrót materiałowy	Rozliczanie procesu zakupu materiałów	zidentyfikować wymagania formalne przychodowych dowodów księgowych obrotu materiałowego	K	skontrolować i zadekretować dokumenty przychodowe obrotu materiałowego	R
		sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie przychodowych dowodów księgowych obrotu materiałowego	P	wycenić składniki aktywów i pasywów z uwzględnieniem sald końcowych konta rozliczenie zakupu materiałów	D
		dobrać księgowy dowód przychodowy obrotu materiałowego do treści operacji gospodarcze	P	sporządzić dokument-polecenie księgowania dotyczący rozliczenia zakupu materiałów	R
		rozdzielić kategorie związane z wyceną materiałów – cena zakupu, cena nabycia, stała cena ewidencyjna	P	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zakupu materiałów	R
				obliczyć odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów przyjętych do magazynu	R

Ewidencja rozchodu materiałów	zidentyfikować wymagania formalne rozchodowych dowodów księgowych obrotu materiałowego	K	skontrolować i zadekretować dokumenty rozchodu obrotu materiałowego	R
	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie rozchodowych dowodów księgowych obrotu materiałowego	P	rozliczać odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów przypadające na rozchodowane materiały	D
	dobrać księgowy dowód rozchodowy obrotu materiałowego do treści operacji gospodarcze	P	sporządzić dokument-polecenie księgowania dotyczący rozliczenia odchyłeń od cen ewidencyjnych materiałów i kosztów zakupu	R
	stosuje metody wyceny rozchodu materiałów: FIFO, LIFO, cen przeciętnych	P	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące rozchodu materiałów (wydanie materiałów do zużycia, rozliczenie odchyłeń od cen ewidencyjnych materiałów, rozliczenie kosztów zakupu)	R,D
	określa kryteria ustalania odpisów aktualizujących	P	dokonyje odpisów aktualizujących wartość materiałów	R
			wycenić materiały z uwzględnieniem stanów kont korygujących	D
			wycenić materiały w cenie zakupu i cenie nabycia	D
Ewidencja zmian w stanie i ruchu środków trwałych	rozróżnić kategorie przyjęte dla potrzeb wyceny środków trwałych, np. cena zakupu, cena nabycia, cena sprzedaży netto, koszt wytworzenia, koszt historyczny, cena ewidencyjna, wartość początkowa, wartość godziwa, wartość bieżąca	K	sporządzić, skontrolować i zadekretować dokumenty obrotu środkami trwałymi	R

Aktywa trwałe	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych obrotu środkami trwałymi	P	dokonać odpisów amortyzacyjnych środków trwałych	R
	dobrać księgowy dowód obrotu środkami trwałymi do treści operacji gospodarczej	P	rozpoznać różnice w naliczaniu amortyzacji wg prawa bilansowego i podatkowego	D
	obliczyć wartość początkową środków trwałych	P	wycenić składniki środków trwałych z uwzględnieniem stanów kont korygujących	R
	rozdzielić kategorie amortyzacja i umorzenie środków trwałych	P	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie środków trwałych (np. zakup, sprzedaż, darowizna, likwidacja, umorzenie, wytworzenie we własnym zakresie)	R
	identyfikuje składniki aktywów trwałych podlegające amortyzacji wg prawa bilansowego i podatkowego	P	sporządza plan amortyzacji środków trwałych	R
	wskazuje czynniki wpływające na okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacji	P	sporządza tabele amortyzacyjne z uwzględnieniem metod amortyzacji liniowej i degresywnej	D
	rozdzielić metody amortyzacji	K	analizować zapisy tabeli amortyzacyjnej	D
	oblicza kwoty odpisów amortyzacyjnych różnymi metodami dla celów	P		

	bilansowych i podatkowym			
Środki trwałe w budowie	rozdzielić kategorie przyjęte dla potrzeb wyceny środków trwałych w budowie, np. koszt wytworzenia, wartość początkowa	K	zidentyfikować koszty składające się na wycenę środków trwałych w budowie	R
	wymienić koszty zaliczane do kosztów środków trwałych w budowie	K	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie środków trwałych w budowie	R
	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych dotyczących środków trwałych w budowie	P	rozliczyć koszty poniesione na środki trwałe w budowie	D
	dobrać księgowy dowód dotyczący środków trwałych w budowie do treści operacji gospodarczej	P		
Wartości niematerialne i prawne	rozdzielić kategorie przyjęte dla potrzeb wyceny wartości niematerialnych i prawnych, np. cena zakupu, cena nabycia, cena sprzedaży netto, koszt wytworzenia, koszt historyczny, cena ewidencyjna, wartość początkowa, wartość godziwa, wartość bieżąca	K	obliczyć wartość początkową wartości niematerialnych i prawnych	R
	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych obrotu wartościami	P	wycenić składniki wartości niematerialnych i prawnych z uwzględnieniem stanów kont korygujących	D

		niematerialnymi i prawnymi			
		dobrać księgowy dowód obrotu wartościami niematerialnymi i prawnymi do treści operacji gospodarczej	P	dokonać odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych i prawnych	R
				zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie wartości niematerialnych i prawnych (np. zakup, sprzedaż)	R
Rachunek kosztów	Ewidencja kosztów i ich rozliczenie	rozdzielić koszty proste i złożone	K	sporządzić dokumenty polecenie księgowania dotyczące ewidencji kosztów w układzie rodzajowym	R
		rozdzielić układy gromadzenia kosztów działalności operacyjnej jednostki	K	zaksięgować koszty działalności podstawowej w układzie rodzajowym	R
		rozdzielić koszty układu rodzajowego	K	sporządzić rozdzielniki dla rozliczenia kosztów wg miejsc ich powstawania, np.: rozdzielnik zużycia materiałów, płac i narzutów na płace	R
		rozdzielić koszty układu podmiotowo-funkcjonalnego	K	zaksięgować koszty w układzie podmiotowo-funkcjonalnym	R
		sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych dokumentujących poniesione koszty w układzie rodzajowym	P	sporządzić dokumenty polecenia księgowania dotyczące ewidencji kosztów i ich rozliczania w rozwiniętym rachunku kosztów	R
		sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych dokumentujących poniesione koszty	P	zaksięgować koszty w rozwiniętym rachunku kosztów	R

	w układzie podmiotowo-funkcjonalnym			
	rozróżnić warianty organizacji rachunku kosztów	P	rozliczyć koszty działalności pomocniczej	D
	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych dokumentujących poniesione koszty ewidencjonowane w rozwiniętym rachunku kosztów	P	rozliczyć koszty pośrednie produkcji działalności podstawowej	D
	rozpoznać koszty dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych	P	rozliczyć koszty działalności podstawowej	D
			rozliczyć koszty rozliczane w czasie	D
			zaewidencjonować czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów w księgach rachunkowych	R
			interpretować salda kont rozliczeń międzyokresowych kosztów	D
Kalkulacja kosztów	zidentyfikować pozycje kalkulacyjne kosztów	K	dobrać metodę kalkulacji kosztów do typu produkcji, np. masowej, seryjnej, jednostkowej	R
	rozpoznać rodzaje kalkulacji	P	ustalić koszty działalności podstawowej (produkcyjnej) do kalkulacji kosztu wytworzenia	R
	rozpoznać metody kalkulacji kosztów	P	sporządzić tabelę kalkulacyjną	R,D
	wskazać różnice między kosztami bezpośrednimi i pośrednimi	P	obliczyć koszt jednostkowy wytworzenia, produktu gotowego, produktu niezakończony, stosując różne metody kalkulacji	D

		omówić klucze podziałowe stosowane przy rozliczaniu kosztów pośrednich	P	sprawdzić wyniki kalkulacji	D
				dobrać klucz podziałowy do rozliczenia kosztów pośrednich	D
				rozliczyć koszty pośrednie	R
Produkty pracy	Ewidencja zwiększenia stanu produktów pracy	rozdzielić kategorie przyjęte do wyceny produktów pracy: koszt wytworzenia, planowany koszt wytworzenia	K	zaewidencjonować wyniki kalkulacji	R
				wycenić wyroby gotowe z uwzględnieniem stanów kont korygujących	D
		sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów przychodowych obrotu produktami pracy	P	skontrolować i zadekretować dokumenty przychodowe produktów pracy	R
	dobrać księgowy dowód przychodowy obrotu produktami pracy do treści operacji gospodarcze	P	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące przyjęcia z produkcji produktów pracy w koszcie rzeczywistym i planowanym	R	
			sporządzić dokument-polecenie księgowania dotyczący rozliczenia przyjęcia produktów pracy w koszcie planowanym	R	
	Ewidencja zmniejszenia stanu produktów pracy	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych dotyczących momentu rzeczowego i finansowego sprzedaży wyrobów gotowych	P	skontrolować i zadekretować dokumenty rozchodowe produktów pracy	D
dobrać księgowy dowód rozchodowy obrotu produktami pracy do treści				P	stosować metody wyceny rozchodu produktów gotowych po koszcie wytworzenia:

		operacji gospodarczej		metodą FIFO, LIFO, cen przeciętnych	
				zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące momentu rzeczowego i finansowego sprzedaży wyrobów gotowych	R
				rozliczyć odchylenia od cen ewidencyjnych wyrobów gotowych	D
				sporządzić dokument-polecenie księgowania dotyczący rozliczenia odchyleń od cen ewidencyjnych wyrobów gotowych	R
				określa kryteria ustalania odpisów aktualizujących	R
				dokonyje odpisów aktualizujących wartość wyrobów gotowych	D
Obrót towarowy	Rozliczenie procesu zakupu towarów	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie przychodowych dowodów księgowych obrotu towarowego	P	wycenić towary z uwzględnieniem stanów kont korygujących	D
		dobrać księgowy dowód przychodowy obrotu towarowego do treści operacji gospodarczej	P	skontrolować i zadekretować dokumenty dotyczące zakupu towarów	R
		rozdzieli kategorie przyjęte do wyceny towarów: cena zakupu, cena nabycia, cena sprzedaży	K	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zakupu towarów (ewidencja w rzeczywistych cenach zakupu i cenach sprzedaży, import, reklamacje)	R
		oblicza cenę sprzedaży towaru	p	obliczyć wartość towarów na dzień przyjęcia do ewidencji	R
				obliczyć odchylenia od cen ewidencyjnych towarów	R

				przypadające na składniki przyjęte do magazynu	
				sporządzić dokument polecenie księgowania dotyczący rozliczenia zakupu towarów	R
	Ewidencja rozchodu towarów	sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie rozchodowych dowodów księgowych obrotu towarowego		skontrolować i zadekretować dokumenty dotyczące momentu rzeczowego i finansowego sprzedaży towarów	R
		dobrać księgowy dowód rozchodowy obrotu towarowego do treści operacji gospodarczej		zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące momentu rzeczowego i finansowego sprzedaży towarów (w tym eksport, reklamacje)	R
		określić kryteria ustalania odpisów aktualizujących		stosować metody wyceny rozchodu towarów	R
				rozliczyć odchylenia od cen ewidencyjnych towarów przypadające na składniki rozchodowane z magazynu	D
				rozliczyć koszty zakupu towarów	D
				sporządzić dokument-polecenie księgowania dotyczący rozliczenia odchyleń od cen ewidencyjnych towarów i kosztów zakupu	R
				dokonać odpisów aktualizujących wartość towarów	R
Inwentaryzacja	Zasady organizacji inwentaryzacji	zidentyfikować cele przeprowadzania inwentaryzacji	K	stosuje metody inwentaryzacji do ustalenia stanu aktywów i pasywów	R
		rozdzielić rodzaje inwentaryzacji	K	zidentyfikować składniki majątku inwentaryzowane metodą spisu z natury	R

	ustalić kolejność prac związanych z przebiegiem inwentaryzacji	P	zidentyfikować składniki majątku inwentaryzowane metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z dokumentami i weryfikacji wartości tych składników	R
	rozpoznać zadania w poszczególnych etapach przebiegu prac inwentaryzacyjnych	P	zidentyfikować składniki majątku inwentaryzowane metod uzgadniania sald	R
	określić terminy i częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji różnych składników majątku	P	stosować metody: spis z natury, uzgadnianie sald i weryfikacji zapisów księgowych z dokumentacją do inwentaryzacji składników majątku	R
	zidentyfikować i stosować poszczególne zasady inwentaryzacji	P	sporządzić dokumenty inwentaryzacyjne, np. arkusz spisu z natury, protokół zestawienia różnic inwentaryzacyjnych, protokół weryfikacji różnic inwentaryzacyjnych, potwierdzenie salda należności, protokół weryfikacji dokumentarnej	R
	rozdzielić metody inwentaryzacji	P	rozpoznać błędy w wypełnionym arkuszu spisu z natury, np. wskazać błędy rachunkowe, błędy formalne	D
	rozdzielić dokumenty wchodzące w skład dokumentacji inwentaryzacyjnej	P		
	zidentyfikować ilościowe i jakościowe różnice inwentaryzacyjne	K	obliczyć ilościowe i wartościowe różnice wynikające z porównania stanów rzeczywistych składników majątku ze stanami księgowymi	R

	sklasyfikować niedobory i nadwyżki inwentaryzacyjne	K	określić rodzaj obliczonej różnicy inwentaryzacyjnej	R
	scharakteryzować zasady wyceny ujawnianych różnic inwentaryzacyjnych	P	zaksięgować stwierdzone niedobory do rozliczenia	R
			zaksięgować stwierdzone nadwyżki do rozliczenia	R
	określić sposoby rozliczania niedoborów niezawinionych	P	obliczyć kwotę kompensaty niedoborów z nadwyżkami	R
	określić sposoby rozliczania niedoborów zawinionych	P	zaksięgować kwotę kompensaty niedoborów z nadwyżkami	R
	zidentyfikować sposoby rozliczania nadwyżek	P	obliczyć kwoty dopuszczalnych ubytków naturalnych	R
	określić warunki kompensowania niedoborów z nadwyżkami	K	zaksięgować kwoty dopuszczalnych ubytków naturalnych	R
	określić zasady wyceny niedoborów zawinionych	P	rozliczyć niedobory niezawinione mieszczące się w granicach zakładowych norm ubytków naturalnych oraz przekraczające normy ubytków naturalnych	R
			rozliczyć niedobory zawinione bezsporne i sporne	D
			rozliczyć nadwyżki inwentaryzacyjne	R
			zaksięgować rozliczenie niedoborów i nadwyżek zgodnie z przyczyną ich powstania	D

Pozostała działalność operacyjna i finansowa	Ewidencja pozostałej działalności operacyjnej	zidentyfikować koszty kwalifikowane do pozostałych kosztów operacyjnych	K	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące powstania pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	R
		identyfikować przychody kwalifikowane do pozostałych przychodów operacyjnych	K		
	Ewidencja działalności finansowej	zidentyfikować koszty kwalifikowane do kosztów finansowych	K	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące przychodów i kosztów finansowych	R
		zidentyfikować przychody kwalifikowane do przychodów finansowych	K	dokonać odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	D
		określić kryteria ustalania odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	P	utworzyć i rozwiązać rezerwy związane z operacjami finansowymi	D
	Wynik finansowy	Księgowe ustalanie wyniku finansowego	zidentyfikować elementy wyniku finansowego	K	ustalić wynik finansowy brutto metodą statystyczną w wariacie porównawczym i kalkulacyjnym
zidentyfikować obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto w różnych jednostkach			P	ustalić wynik finansowy brutto metodą księgową w wariacie porównawczym i kalkulacyjnym	R
rozpoznać koszty uznane i nieuznane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodów			P	obliczyć podstawę księgową opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych i ustalić podatek księgowy	R
wskazuje różnice w prawie bilansowym i podatkowym w zakresie uznawalności przychodów			P	obliczyć podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych i rzeczywiste zobowiązanie podatkowe według przepisów podatkowych	D

		rozpoznać korekty trwałe i przejściowe uwzględniane przy obliczaniu podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych	P	obliczyć i zaksięgować rezerwę na odroczony podatek dochodowy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	D
				oblicz wynik finansowy netto metodą statystyczną w wariacie porównawczym i kalkulacyjnym	R
				ustalić wynik finansowy netto metodą księgową w wariacie porównawczym i kalkulacyjnym rachunku zysków i strat	R
				sporządzić rozliczenie roczne z tytułu podatku dochodowego jednostek prowadzących księgi rachunkowe	D
	Ewidencja rozliczenia wyniku finansowego	wskazać sposoby pokrywania straty bilansowej	K	zaewidencjonować operacje gospodarcze związane z pokryciem straty z lat ubiegłych w różnych jednostkach	R
		określić zasady pokrywania straty bilansowej z zysku lat następnych według prawa podatkowego	P	zaewidencjonować operacje gospodarcze dotycząc fakultatywnego podziału zysku netto w różnych jednostkach	R,D
		określić zasady pokrywania straty bilansowej z lat ubiegłych kapitałami własnymi w różnych jednostkach	P	zinterpretować saldo konta rozliczenie wyniku finansowego	D
		wskazać sposoby podziału fakultatywnego zysku netto	K		
Kapitały (fundusze) własne i fundusze specjalne	Ewidencja kapitałów (funduszy) własnych w różnych podmiotach gospodarczych	wymienić rodzaje kapitałów (funduszy) własnych	K	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie źródeł finansowania (zwiększenia, zmniejszenia stanu kapitałów własnych, rozliczenia	R

				międzyokresowe przychodów) w różnych podmiotach ze względu na formę prawną	
	Ewidencja funduszy specjalnych	wyjaśnić zasady tworzenia ZFŚS	K	zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	D
		wyjaśnić zasady wykorzystywania środków z ZFŚS	P		•